

Jersinioze

Jersinioze – ir akūta bakteriāla infekcijas slimība, kuru raksturo intoksikācija, gremošanas sistēmas, aknu, locītavu un citu orgānu bojājumi.

Izraisītāji

Jersiniozi izraisa baktērijas *Yersinia pseudotuberculosis* un *Yersinia enterocolitica* (jersinijas). Jersinijas ir izturīgas pret sasaldēšanu, tās ilgstoši spēj saglabāties augsnē, lauksaimniecības dzīvnieku fekālijās un ūdenī. Jersinijas labi saglabājas un vairojas pārtikas produktos, it īpaši tajos, kas tiek glabāti ledusskapī +4 līdz -8 C temperatūrā.

Infekcijas avots

Infekcijas avots ir dzīvnieki (galvenokārt cūkas, liellopi), mājdzīvnieki, grauzēji. Cilvēka inficēšanās notiek, lietojot uzturā jersinijas saturošus pārtikas produktus, visbiežāk termiski neapstrādātu vai nepietiekami apstrādātu gaļu vai piena produktus. Ar jersiniozi var inficēties, nonākot tiešā kontaktā ar dzīvniekiem, ieskaitot mājdzīvniekus, lietojot uzturā piesārņotus pārtikas produktus, dzerot ūdeni tieši no atklātām ūdenstilpnēm.

Slimības pazīmes

Slimība pazīmes parasti parādās 3 – 7 dienā pēc inficēšanās (pazīmes var parādīties arī laika periodā no dažām stundām līdz 21 dienai). Jersiniozei ir raksturīgs akūts sākums: paaugstināta ķermeņa temperatūra līdz 38 – 39^oC, drudzis, galvassāpes, nespēks, sāpes muskuļos un locītavās. Bieži slikta dūša, vemšana, caureja, tumši brūna vēdera izeja ar nesagremotas pārtikas paliekām, dažreiz caureja ar asins un gļotu piejaukumu. Sāpes vēderā labajā sānā un lejasdaļā var atgādināt akūto apendicītu. Ja slimība netiek ārstēta, sāpes vēderā var saglabāties ilgu laiku. Slimība var izpausties arī kā angīna ar sāpēm kaklā. Āda parasti ir sausa un karsta, mēle aplikta ar baltu aplikumu. Otrajā līdz ceturtajā slimības dienā uz ādas parādās spilgti sarkani punktveida izsitumi. Atsevišķos gadījumos novēro tā saukto Reitera sindromu (sāpes locītavās, acu ābolu iekaisums), kā arī var parādīties alerģiskā ekzantēma (nātrene), mezglaina eritēma. Ar jersiniozi visbiežāk slimo bērni un pusaudži.

Profilakse

Specifiskas profilakses pret šo slimību nav, tas nozīmē, ka pret slimību nav iespējams vakcinēties.

Lai izvairītos no slimības, ieteicams ievērot higiēnas noteikumus un pareizi pagatavot un uzglabāt pārtikas produktus:

- dārzeņus un augļus uzglabāt vietās, kur netiek klāt grauzēji, putni, mājdzīvnieki, lai nepieļautu to piesārņošanu ar mikroorganismiem;
- kārtīgi termiski apstrādāt gaļu;
- nelietot uzturā nevārītu vai nepasterizētu pienu;
- gatavos un jēlos produktus glabāt atsevišķi, nepieļaujot to savstarpēju saskari;
- gatavo un jēlo produktu griešanai lietot atsevišķus nažus un dēļšus;
- vienmēr rūpīgi ar mazgāšanas līdzekļiem nomazgāt rokas, virtuves traukus un darba virsmas pēc saskares ar jēliem produktiem. Vienmēr rūpīgi mazgāt rokas arī pēc tualetes apmeklēšanas;
- rūpēties par tīrību virtuvē;
- uzglabāt produktus grauzējiem un kukaiņiem nepieejamās vietās;
- kārtīgi mazgāt rokas pēc saskares ar mājdzīvniekiem, putniem, pelēm;
- pārliecināties, ka bērni ievēro personīgo higiēnu, mazgā rokas pēc tualetes apmeklēšanas un pirms ēšanas, pēc rotaļāšanās ar mājdzīvniekiem;
- nedzert nevārītu ūdeni no nedrošiem (nepārbaudītajiem) ūdens avotiem;
- nelietot uzturā nemazgātus augļus un dārzeņus;
- regulāri (īpaši lauku sētās, saimniecībās) veikt deratizācijas pasākumus, lai nepieļautu grauzēju vairošanos un izplatīšanos.

Ja ir aizdomas, ka Jums ir jersiniozes simptomi, nekavējoties sazinieties ar ārstu!

Palīdziet Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologiem veikt jersiniozes gadījuma epidemioloģisko izmeklēšanu. Jūsu sniegtā informācija ir svarīga, lai atrastu infekcijas avotu un novērstu citu cilvēku inficēšanos!

